

Konference s mezinárodní účastí
Přijímáme, začleňujeme a vzděláváme děti/žáky cizince II
Odpovědi na online zadané dotazy a podněty prostřednictvím
aplikace SLI.DO

1. část POSKYTOVÁNÍ PODPORY DĚTEM/ŽÁKŮM CIZINCŮM V ČESKÉ REPUBLICCE

1. Anonymous

0 • 10 Oct, 10:53am

Dobrý den, můj dotaz se týká jiných kulturních tradic žáků. Jaké je oficiální stanovisko MŠMT k nošení hidžábu ve školách?

Svoboda náboženského vyznání je ukotvena v článku 16 Listiny základních práv a svobod a článku 9 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Tato ustanovení dávají každému mj. také právo svobodně projevovat své náboženské vyznání, přičemž z tohoto práva dále vyplývá pozitivní závazek státu chránit jednotlivce před zásahy do předmětného práva ze strany třetích osob. Nošení náboženských symbolů je zcela bezpochyby projevem náboženského vyznání. Omezení náboženského vyznání je možné v souladu s čl. 16 odst. 4 Listiny a čl. 9 odst. 2 Úmluvy pouze zákonem a mohou být učiněna jen taková omezení, která jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu veřejné bezpečnosti, ochrany veřejného pořádku, zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Nepřípustné jsou proto plošné zákazy omezující nošení náboženských symbolů, které neposkytují záruky proti svévoli a nejsou přiměřené konkrétnímu legitimnímu cíli, k němuž směřují.

Případné výjimky jsou tedy v určitých případech možné, pokud směřují k naplnění legitimních cílů. Stát má v daném ohledu poměrně široký prostor pro uvážení, jak tyto výjimky vymezit. Zásadní kontextuální aspekt pro posouzení, zda ten který zásah do práva na projev náboženského vyznání je přiměřený sledovanému cíli, nicméně představují silné společenské tradice.

Za stávající právní i společenské situace v České republice si lze představit zákaz nošení náboženských symbolů například v rámci hodin tělocviku nebo praktického vyučování, z důvodu bezpečnosti a ochrany zdraví ve smyslu § 29 školského zákona, případně například z důvodu dodržování hygienických předpisů apod. Omezení projevů náboženského vyznání však musí být vždy postaveno na rovném přístupu a pouze k naplnění účelu, pro které bylo omezení stanoveno. Konkrétní pravidla pak škola uvede ve školním řádu.

2. Anonymous

0 • 10 Oct, 10:54am

Jaký je podíl úspěšných žádostí v programu podpory vzdělávání cizinců ve školách MŠMT? Díky.

V roce 2018 bylo v rámci rozvojového programu „Podpora vzdělávání cizinců ve školách“ podpořeno celkem 3 855 dětí a žáků ze 314 škol v rámci všech krajů ČR.

Pokud žádost splňuje formální náležitosti a jedná se cílovou skupinu rozvojového programu (děti-cizinci v povinném předškolním nebo žáci-cizinci v základním vzdělávání), je škola podpořena rozvojovým programem.

MŠMT má na rozvojový program vyčleněny v rozpočtu určité finanční prostředky. Pokud žádosti škol překročí tento objem, je stanoven maximální limit na dítě/žáka a školám, které překročí tento limit, je požadovaný rozpočet upraven.

V roce 2018 bylo podpořeno 210 žádostí škol v plné výši a ve 104 žádostech došlo k úpravě rozpočtu. Žádná ze žádostí nebyla zcela zamítnuta.

3. Anonymous

0 • 10 Oct, 11:20am

Budou prezentace přístupné účastníkům konference?

Ano, již se tak stalo. Účastníkům konference byl 17. 10. 2018 zaslán mail PPP a materiály ke konferenci DŽC 10. 10. 2018 k dispozici na portále cizinci.nidv.cz. Prezentace jsou k dispozici na odkaze:

<http://cizinci.nidv.cz/konference-2018/>

4. Anonymous

0 • 10 Oct, 11:21am

Jakým způsobem bude MŠMT řešit budování kompetencí pracovníků PPP k diagnostice žáků s OMJ? Bude nějaká návaznost/propojení s projektem dr. Kostelecké?

V návrhu MŠMT, který se týká nového systému podpory dětí a žáků s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka, se uvažuje o využití diagnostického nástroje pro stanovení nároku na jazykovou podporu. V této souvislosti se uvažuje též o vytvoření příslušného vzdělávacího programu pro pedagogické pracovníky, který by je pro práci s nástrojem připravil. V této souvislosti se uvažuje o možnosti využít diagnostický nástroj vyvíjený týmem dr. Kostelecké v rámci projektu APIV A.

5. Anonymous

0 • 10 Oct, 11:23am

Jak má postupovat škola, kde dosud žádný cizinec nebyl? Co dělat, než proběhne kolečko s PPP a půlroční čekání na DP či RP. Bude flexibilnější systém?

Školám, které nemají zkušenost se vzděláváním žáků-cizinců, MŠMT doporučuje využít služby příslušného krajského centra podpory NIDV, které poskytuje podporu pedagogickým pracovníkům vzdělávajícím děti a žáky – cizince v daném kraji.

Pro nově nastoupivší děti/žáky-cizince MŠMT doporučuje využít služby adaptačního koordinátora či tlumočnické/překladačské služby. Tyto služby mimo jiné pomohou překlenout počáteční období, než škola zajistí dlouhodobější podporu v podobě výuky češtiny jako druhého jazyka.

Škola může kdykoliv v průběhu školního roku požádat o podporu v souladu s Vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, podle které mají žáci s nedostatečnou znalostí nebo neznalostí vyučovacího jazyka nárok na

podpůrná opatření prvního až třetího stupně. Podmínkou pro poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně je vystavení doporučení školského poradenského zařízení. Dále má škola možnost kdykoliv v průběhu školního roku požádat o podporu v rámci Výzvy Šablony II k předkládání žádostí o podporu zjednodušených projektů z OP VVV. Škola může například využít šablony „Školní asistent – personální podpora ZŠ“ nebo „Doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem“.

6. Anonymous

0 • 10 Oct, 12:25pm

Jak má škola postupovat v případě požadavků ze strany zákonného zástupce, které se týkají výuky Hv, Vv – např. některým žákům nedovoluje víra poslech a zpívání, malování živých bytostí.

V době plnění povinné školní docházky je škola povinna učinit vše pro to, aby žák získal stupeň základního vzdělání. Zároveň však musí zohledňovat vzdělávací potřeby žáka a respektovat jeho důstojnost (§ 2 odst. 1 písm. b) školského zákona). Důstojnost člověka je pak značnou měrou spojena s naplňováním jeho svobody vyznání. Vzdělávání žáků-cizinců takového náboženského vyznání, jež vylučuje jejich účast v některých zcela obvyklých součástech českého vzdělávacího programu, je citlivá záležitost.

V souladu s § 52 odst. 1 školského zákona postoupí do vyššího ročníku „žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn (...)“. Důležité je, že prospěch z předmětů výchovného zaměření není rozhodující pro postup žáka do vyššího ročníku, a tedy základní škola může z těchto předmětů žáka uvolnit, aniž by byl ohrožen účel základního vzdělávání.

Možnost uvolnit žáka zcela či částečně z vyučování určitého předmětu je v § 50 odst. 2 školského zákona sice formulována obecně vůči jakémukoli předmětu, je však podmíněna zdravotními nebo jinými závažnými důvody. Celkové uvolnění proto většinou připadá v úvahu jen z předmětů výchovného zaměření (TV, HV, VV), neboť tyto předměty vyžadují od žáků specifické výkony subjektivního rázu a nejsou zaměřeny převážně na předávání vědomostí.

Podle RVP ZV se na 1. stupni základního vzdělávání žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. Pokud rodiče/zákonní zástupci muslimských žáků budou striktně trvat na svém postoji, je potom na vyučujícím příslušného vzdělávacího oboru (hudební výchovy, výtvarné výchovy, tělesné výchovy), popř. na výchovném poradci a řediteli školy, aby po dohodě s nimi zvážili, jaké úpravy ve vzdělávání příslušného oboru je vůči žákovi potřebné a vhodné provést, aniž by se muselo jednat o celkové uvolnění z vyučování předmětu a aniž by to bylo na úkor hodnocení výsledků vzdělávání.

7. Anonymous

0 • 10 Oct, 12:26pm

Údaje, které vidíme, se týkají jen žáků bez českého občanství, skupina žáků, kteří potřebují podporu je ale mnohem větší. Existuje alespoň kvalifikovaný odhad, kolik žáků má problémy se zařazením do vzdělávacího systému? Díky.

Z Tematické zprávy České školní inspekce o Vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem vyplývá, že jazykovou podporu potřebuje přibližně 22,4% žáků ZŠ s odlišným mateřským jazykem, včetně cizinců. Z toho je zřejmé, že počet žáků, kteří potřebují jazykovou podporu, je přibližně čtyřikrát nižší, než celkový počet žáků-cizinců a žáků s odlišným mateřským jazykem. Na základě zmíněné Tematické zprávy existuje hrubý odhad, že v současné době se v základních školách může vzdělávat přibližně 6 000 žáků, kteří potřebují jazykovou podporu pro úspěšnou integraci do vzdělávacího procesu.

8. Anonymous

0• 10 Oct, 12:58pm

Proč na konferenci nevystupuje nezisková organizace META? Jak funguje spolupráce s touto organizací v komplexní podpoře škol?

V rámci 1. ročníku konference *Přijímáme, začleňujeme a vzděláváme děti/žáky cizince* na plenárním jednání přednesla přednášku *Co META, o. p. s. nabízí učitelům?* Současná programová ředitelka a vedoucí služeb pro pedagogy PhDr. Kristýna Titěrová. Mgr. Hana Mlynářová, taktéž ze společnosti META, o. p. s., realizovala v odpolední části konference workshop *Jazyková diagnostika – tipy z praxe*. V mimořádném čísle *Bulletinu NIDV – zpravodaji pro pedagogické pracovníky* (číslo 3, ročník VI, říjen 2017), jenž byl zcela věnován problematice podpory vzdělávání dětí cizinců a žáků cizinců, je zveřejněn text Mgr. Kristýny Titěrové *Podpora cizinců v rovném přístupu ke vzdělávání a v pracovní integraci*. Bulletin je k dispozici na odkaze:

http://cizinci.nidv.cz/wp-content/uploads/2017/11/NIDV_Bulletin_c._3_DZC.pdf

V letošním, tj. ve druhém, ročníku konference byl dán prostor nestátní neziskové organizaci F POINT, z.s. Statutární zástupce společnosti Radim Fidler, DiS., na odborném panelu konference prezentoval činnost společnosti v příspěvku *Pomáháme dětem cizinců*. Jednání odborného panelu se spolu s ním aktivně účastnila také pedagožka společnosti F POINT, z.s. Mgr. Dana Sommerová. V letošním speciálním vydání *Bulletinu – zpravodaje pro pedagogické pracovníky* byl publikován text Ing. Dany Fiedlerové, ředitelky společnosti F POINT, z.s., *Abychom spolu všichni mohli žít pokojně*.

Bulletin je k dispozici na odkaze:

http://cizinci.nidv.cz/wp-content/uploads/2018/10/Bulletin_NIDV_k_oblasti_DZC_cislo_3_rijen_2018.pdf

Také v dalších ročnících konference chce NIDV i nadále pokračovat v představování záslužné činnosti dalších institucí, neziskových organizací a spolků, jež se oblasti děti/žáci cizinci intenzivně věnují.

Na Portále NIDV cizinci.nidv.cz je zveřejněn (a také průběžně aktualizován) seznam institucí, organizací a spolků podporujících cizince a děti cizinců, s nimiž vzájemně spolupracují jednotlivá Krajská centra podpory NIDV pro oblast děti/žáci cizinci. Kontakty na tyto zasíťované organizace dle jednotlivých krajů jsou k dispozici na odkaze:

<http://cizinci.nidv.cz/zasitovane-organizace/>

